

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev 493/10
08.07.2010. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović i Vide Petrović-Škero, članova veća, u parnici tužilje M.J., čiji je punomoćnik J.Ž., advokat iz B., protiv tuženih R.Đ. i S.I. kao pravnih sledbenika pok.D.I. iz B., Z.I. iz B., B.S. i D.I., čiji je zajednički punomoćnik V.K., advokat iz B. i UP M., radi utvrđenja, odlučujući o reviziji tužilje izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž.6180/08 od 03.09.2008. godine, u sednici održanoj 08.07.2010. godine, doneo je

P R E S U D U

PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Beogradu Gž.6180/08 od 03.09.2008. godine, tako što se **ODBIJA** žalba tuženih i **POTVRĐUJE** presuda Četvrtog opštinskog suda u Beogradu P.4076/06 od 05.03.2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Četvrtog opštinskog suda u Beogradu P.4076/06 od 05.03.2007. godine, stavom prvim izreke, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev u delu stava prvog kojim je tužilja tražila da se utvrdi da je vlasnik stana broj 42 u B, bliže opisanog u tom delu izreke, na osnovu dodeljenog joj stana od radne organizacije UDP M. što su tuženi dužni priznati i trpeti uknjižbu ovog prava. Stavom drugim izreke, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev u delu u kom je tužilja tražila da se utvrdi da je ništav ugovor o otkupu stana u društvenoj svojini zaključen između prodavca UDP M. i kupca O.I., ugovor broj ... od 24.01.1994. godine Ov.br. ... od 25.01.1994. godine, te da isti ne proizvodi pravno dejstvo, što su tuženi dužni priznati i trpeti. Stavom trećim izreke, usvojen je tužbeni zahtev i utvrđeno da tužilja ima pravo stanovanja u stanu broj 42 u N.B., bliže opisan u tom delu izreke, što su tuženi dužni priznati i trpeti. Stavom četvrtim izreke, obavezana je tužilja da tuženima naknadi troškove parničnog postupka.

Presudom Okružnog suda u Beogradu Gž.6180/08 od 03.09.2008. godine, preinačena je prvostepena presuda u stavu trećem izreke, tako što je odbijen tužbeni zahtev kojim je tužilja tražila da se utvrdi da ima pravo stanovanja na stanu broj 42 u zgradi na N.B., bliže opisan u izreci.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu, tužilja je izjavila reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pravilnost pobijane presude u smislu čl.399. ZPP, Vrhovni kasacioni sud je našao da je revizija osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, na zajedničku molbu sada pok.I.O. (čiji su pravni sledbenici tuženi) i tužilje, 1983. godine je pok. O.I. dodeljen stan koji je predmet spora, prema Pravilniku tadašnjeg UDP M., u kome su obe bile zaposlene. Na osnovu tog rešenja, sada pok.I.O. je zaključila ugovor o korišćenju ovog stana kao nosilac stanarskog prava koji će koristiti zajedno sa tužiljom kao članom porodičnog domaćinstva. Sada pok.I.O. je sa UDP M. zaključila ugovor o otkupu ovog stana Ov.br. ... od 25.01.1994. godine. Tužilja je nastavila da i dalje stanuje u stanu koji je predmet spora.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno je prvostepeni sud zaključio da tužilja ima pravo da nastavi da stanuje u stanu koji je predmet spora. Bez obzira što tužilja nije mogla postati sunosilac stanarskog prava, niti se može smatrati članom porodičnog domaćinstva (nema krvnog srodstva ni zajednice trošenja dobara), na osnovu svih okolnosti slučaja, može se zaključiti da je pok.O.I. zaključila usmeni ali realizovan ugovor kojim je u korist tužilje konstituisala ličnu službenost prava stanovanja na ovom stanu.

Naime, od trenutka otkupa stana, sada pok.O. je postala njegov vlasnik i kao vlasnik ustanovila ličnu službenost prava stanovanja u korist tužene. Ovo pravo nije u suprotnosti sa načelima našeg pravnog poretka. Ono nije uređeno zakonom pa se primenjuju pravna pravila iz Građanskog zakonika Kraljevine Srbije iz 1844. godine, koji se primenjuje na osnovu čl.4. Zakona o nevažnosti pravnih propisa donetih do 06.04.1941. godine i za vreme neprijateljske okupacije («Sl.I.FNRJ» 84/46). Srpski građanski zakonik sadrži odredbe o ličnim službenostima i poznaje pravo upotrebe, plodouživanja i pravo stanovanja. Pravo stanovanja je definisano u paragrafu 384.: ko ima prava obitavanja u čijoj kući, onaj može u kući živiti, i što je za obitavanje upotrebiti, tj. ne samo sobe, no i kujnu, tavan, podrum; ali ne i dućane, magazine, ambare, kotarke itd., no zato iziskuje se osobito opredeljenje. Po paragrafu 340. svaka službenost ili se osniva na zakonu, ili na ugovoru ili na poslednjoj volji ili na presudi sudskoj ili na zastarelosti.

U ovom slučaju, nesumnjivo je da je u korist tužilje ustanovljena lična službenost prava stanovanja. To je učinila sada pok.O. kao vlasnik stana jer je dozvolila (i htela) da tužena živi u tom stanu.

Upravo takvo raspolaganje predstavlja pravni osnov za korišćenje stana od strane tužilje kao titulara prava lične službenosti – prava stanovanja. S obzirom da je pravo stanovanja vezano za ličnost u čiju je korist konstituisano, ono kao lična službenost može prestati samo smrću titulara ili odricanjem od tog prava.

Na osnovu čl.407. stav 1. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća - sudija

Predrag Trifunović,s.r.